

"Stajerc" izhaja vsaki
pelek, datiran z dnevom
prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
8 kron, za pol leta
4 kron; na Ogrskem
in v inozemstvu: Za
celo leto 9 kron, za
pol leta 4 kron 50 vin.
Naročnino je plačati
naprej. Posamezne šte-
vilke se prodajajo po
20 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališčni po-
slopje šte. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za $\frac{1}{2}$ strani K 160—
za $\frac{1}{4}$ strani K 80—
za $\frac{1}{8}$ strani K 40—
za $\frac{1}{16}$ strani K 20—
za $\frac{1}{32}$ strani K 10—
za $\frac{1}{64}$ strani K 5—
za $\frac{1}{128}$ strani K 2—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 11.

V Ptuju, v nedeljo dne 17. marca 1918.

XIX. letnik.

Vojna in mir.

Ogromni plen naših in nemških armad. — Uspehi na vseh frontah. — Letalni napadi na Paris. — Naš ministrski predsednik o položaju. — „Jugoslovanski“ poslanci proti državi.

V zunanji politiki pretekli teden ni pri-
nesel mnogo novega. Vtis sklenjenega miru
z Rusijo in Rumunijo je seveda velikanski.
Ves svet vidi zmagovitost našega orožja in
tudi najstrupenejši sovražnik mora izpoznati,
da nas nikdo ne bode razdobil in uničil.
Največjega svojih sovražnikov — carjevo Ru-
sijo z njenim gadjim panslavizmom — virgli
smo ob tla. Pripravljeni za mir, pripravljeni
pa tudi za obrambo naših mej pod vsakim
pogojem, — tako smo stali in tako hočemo
tudi v bodoče stati...

Na vojnih poljih se ni ničesar izredno
pomembnega dogodilo. Naše in nemške čete
se približujejo Odessi, na italijanski, angleški
in francoski fronti pa se vršijo poizvedovalni
boji, ki gotovo pripravljajo večje dogodke.

Kar se notranje politike tiče, je najza-
nimivejše glasovanje o proračunskem provi-
ziju in sredstvih za potrebe armade v
državnem zboru. Glasovanje je poteklo za
vlado ugodno. Poljaki so šli iz dvorane, proti
pa so glasovali le Čehi in „Jugoslovani“ na
komando dra. Korošca. To glasovanje je do-
kaz, da je avstrijska misel še vedno dovolj
močna in da posamezne veleizdajalske struje
ne bodejo nikdar zmagale. Slovenski poslan-
ci s svojim „jugoslovanskim“ klubom so se-
veda pokazali pravo svoje lice; dokazali so,
da jim ni nič za Avstrijo in da hrepenijo le
po enem cilju, ki je enak cilju naših zu-
nanih sovražnikov. To je treba zapomniti!

Prepričani pa smo lahko, da bomo do-
segli tudi v notranjem Avstrije zmago nad
vsemi sovražniki, kakor nam jo večna pra-
vičnost privošča tudi na zunanjem bojišču.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka.

K.B. Dunaj, 7. marca. Uradno se
danes razglša:

Nobeni posebni dogodki.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.B. Berlin, 7. marca (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada pre-
stolonaslednika Rupprechta. Severno-zap-
adno od Dixmuidena pripeljale so nas-
kočne čete od napada na dve belgijski po-
sesti, 3 oficirje, 114 mož in več strojnih pušk.
Artiljerijsko delovanje se je v mnogih oddel-

kih oživilo. Večkrat se je poizvedovalne sun-
ke zavrnile. — Armada nemškega pre-
stolonaslednika. Francoska artiljerija razvila
je na mnogih krajih fronte živahno delovanje.
Severno-zapadno od Avocourta vdrle so
napadalne čete globoko v francoske posto-
janke in so se vrnile po ljutom boju ter po
razrušenju mnogih bitlišč s 27 vjetimi na-
zaj. — V zračnem boju smo včeraj 19 sov-
ražnih letal in 2 balona sestrelili. Vsled me-
tanja bomb nekega angleškega letalca na
lacaret pri Toreingu bilo je mnogo fran-
coskih prebivalcev ubitih.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.B. Dunaj, 8. marca. Uradno se
danes razglša:

Ničesar pomembnega za poročati.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.B. Berlin, 8. marca. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada pre-
stolonaslednika Rupprechta. Pri izvršitvi
uspešnih poizvedb se je vzhodno od Merk-
kena 30 Belgijcev, severno-vzhodno od Fe-
sterberta pa 23 Angležev vjelo. Zvečer
se je boj artiljerije in minskih metalcev v
posameznih pokrajinah oživel. — Armada
nemškega prestolonaslednika. Naskočni
oddelki pripeljali so od nekega sunka sever-
no od Neuville, južno od Berry-au-
Bac nekaj vjetih Francozov nazaj. V osta-
lem je bilo bojno delovanje omejeno na
motilni ogenj, ki se je na zapadnem bregu
Maase mimogredoč povišal. — Armada voj-
vode Albrechta. Ob lotrinški fronti
razvila je francoska artiljerija med Selle
in Plaine živahno delovanje.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.B. Dunaj, 9. marca. Uradno se
danes razglša:

Pri Balti v Ukrajini so v zavarovanje
železnice Kowel-Odessa prodirajoče čete
močnejše tolpe razpršile.

Na italijanski fronti mestoma moč-
nejši artiljerijski boj.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.B. Berlin, 9. marca. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armade pre-
stolonaslednika Rupprechta. Živahno oboje-
stransko poizvedovalno delovanje vodilo je
vzhodno od Merckena, ob gozdu Hout-
houlst, severno-zapadno od Ghe-
luvelta in na severnem bregu Lyse do
ljutih infanterijskih bojov. Pripeljalo se je
veliko število vjetih. Mnogokrat se oživljajo-
či ognjeni boj, ki se je zvečer zlasti ob
flandrijski fronti in severno od Scar-
pe poojstril. — Na fronti armadnih skupin
nemškega prestolonaslednika in vojvode
Albrechta se je bojno delovanje v ne-
katerih oddelkih oživilo. — Kot odgovor na
sovražne bombne napade na odprta mesta
Trier, Mannheim in Pirmosens
dne 19. in 20. februarja so naša letala v
noči od 8. na 9. marca zopet Paris z bom-
bami napadla in dobri učinek dosegla.

Vzhodno bojišče. Boji s tolkami
severno in vzhodno od Birtule ob želez-
nici Shmerinka-Odessa. Tolpe so bile
razpršene.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.B. Dunaj, 10. marca. Uradno se
danes razglša:

Nobeni posebni dogodki.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.B. Berlin, 10. marca. (W.-B.) Iz
velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada pre-
stolonaslednika Rupprechta. Angleški poiz-
vedovalni sunki trajali so naprej. Močnejši
oddelki napadli so južno Monchy. Pri njih
zavrnitvi smo nekaj vjetih napravili. Zvečer
mnogokrat oživljajoči se ognjeni boj. — Ar-
mada nemškega prestolonaslednika. Se-
verno od Reimsa vdrle so naskočne čete
v sovražne jarke in so pripeljale vjete nazaj.
Povišano delovanje na obeh straneh od Or-
nesa. — Armada vojvode Albrechta.
Severno-zapadno in zapadno od Blomonta
zvečer živahno ognjeno delovanje Francozov.
Po večurni artiljerijski pripravi napadli so
močni sovražni oddelki popoldne med An-
cerviller in Badonviller in so vdrle
deloma v naše prednejše postojanke. Pred
našimi protinapadi šel je sovražnik v svoje
izhodne postojanke nazaj. Naše čete so pri
nekem sunku v francoske postojanke južno-
zapadno od Markircha vjele 36 mož. —
V zadnjih dveh dneh smo sestrelili 28 sov-
ražnih letal in en balon.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 11. marca. Uradno se danes razglasa:

Ob železnici Shmerinko-Odessa bile so zopet sovražne tolpe pregnane.

Ob italijanski fronti se je mestoma artiljerijski ogenj oživel.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 11. marca. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Delovanje artiljerije in minskih metalcev se je zvečer večkrat oživelo. Živahno poizvedovalno delovanje je trajalo naprej. Lastni oddelki so vdrlili na večih krajih flandrijske fronte v pokrajini od Armentieres in na zapadnem bregu Maase v sovražne jarke ter so pripeljali seboj vjete in strojne puške. Pri nekem nemškem podjetju severno od Reimsa, se je zopet opazilo, da zlorabljajo Francozi stolp katedrale v vojne namene.

Vzhodno bojišče. Sovražne tolpe bile so pri Bochm a ču, severno-vzhodno od Kijewa, in pri Nasdjesunji (ob železnici Shmerinko-Odessa) razpršene.

Prvi generalkvartirnojerster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 12. marca. Uradno se danes razglasa:

Nič novega.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 12. marca. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Sovražna artiljerija razvila je v ranem jutru na mnogih krajih fronte, zlasti med Lyso in Scarpe, žibahno delovanje. Tudi v večernih urah se je ognjeni boj mnogokrat oživel. V prednjem polju obojestranskih postojank prišlo je do manjših infanterijskih bojov. Ogenj angleške artiljerije na zadajšnje kraje zahteval je mnogo žrtev med francoskim prebivalstvom. Tudi Cambrai je dobil več strelav najtežjega kalibra. — V odgovor na sovražne letalne napade dne 9. in 10. marca na Stuttgart, Esslingen, Unter-Türkheim in Mainz so naši letalci v zadnji noči Paris izdatno in uspešno z bombami obmetali.

Prvi generalkvartirnojerster
Ludendorff.

Novi zračni napad na Pariz.

K.-B. Berlin, 11. Uradno. Sovražnik naš kazenzki napad na mesto Pariz ponoči na 30. januarja ni ničesar naučil. Tudi na naša ponovna svarila se niso ozirali: sovražnik je zopet metal bombe v mirna nemška mesta, ki leže daleč za bojiščem. Kazen, s katero smo zagrozili, smo predvčerajšnjim ponoči tudi izvedli. Napadli smo v povračilo zopet mesto Pariz s še večjo močjo in silo. V Pariz smo vrgli bombe, ki so tehtale 2700 kg.

Novi boji v Palestini in v Arabiji.

K.-B. Konstantinopol, 10. Uradno. Dne 9. t. m. so se skoraj na celi bojni črti v Palestini živahno bojevali. Rano zjutraj so na velikih delih bojne črte močno streljali s topovi; kmalu na to so napadli. Naši varnostni oddelki so se umaknili v glavno postojanko, sovražnik, ki jim je sledil, je zasedel Kaltrawam, Ataro in Silvad. Sovražnik je severno Vabruda čez Burdš-Berdavil močno napadel; z velikimi izgubami zanj smo ga popolnoma odbili. Predvsem je pa sovražnik napadel višine Tel-Asru, postojanke, ki so šestkrat menjale svojega gospodarja. Našim junaškim branilcem se je končno posrečilo, da so postojanke ohranili. Na levem krilu naše postojanke pri reki Jordan so se že ponoči bojevale patrulje. Zjutraj je sovražnik napadel, a smo ga popolnoma odbili.

Nemški letalni napad na Neapel.

W.-B. Berlin, 12. marca. Pomorske letalne bojne sile so v noči od 10. na 11. marca pristaniške in vojaške naprave od Neapla ter železne tvornice od Bagnola izdatno in učinkujoče z bombami obmetale.

Velikanski naš plen na Ruskem.

W.-B. Berlin, 6. marca. Veliki plen Nemcev na topovih in vojnem materialu, ki je večinoma angleški in francoski izdelek, je zvezi prav neprijetno občutljiv. Skupno znaša plen osrednjih sil od 1. decembra 1917 sem **120.443 vjetih, 3633 kanonov, 7103 strojnih pušk, 38 jarkinega orožja, 128.000 pušk, mnogo tisoč vozov, 500 avtomobilov**, med njimi 11 pancerskih avtomobilov, več milijonov strelav artiljerijske municije, veliko število tankov, 47 pancerskih motornih in laceretnih čolnov, **22 letal**, to pa razven sestreljenih, **300 lokomotiv, 8000** večinoma z živili naloženih železnih vagonov, potem nepregledno vojnega orodja, vojnih kuhinj itd. Te ogromne številke pridobijo zlasti na pomenu, ako se premisli, da število 3633 kanonov na daleč presega mirovno stanje vseh nemških armadnih zborov na poljski artiljeriji, medtem ko število 7103 strojnih pušk tvori štirikrat večje število od tega, kar je imela Nemčija pred izbruhom vojne na tem orožju. Ako se vzame k temu še tisoče kanonov in strojnih pušk iz ofenzive proti Italiji, zamore se izpoznati ogromni dorastek na silah, ki je dotekel osrednjim silam iz njih zmag.

Vojna na morju.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 6. marca. Naši podmorski čolni so na severnem bojišču 21.000 brutto-register-ton prostora na trgovinskih ladjah uničili. Uspehi so bili doseženi večinoma v Irskem morju.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Zopet uspehi:

W.-B. Berlin, 8. marca. Novi uspehi podmorskih čolnov v zatvornem okolišu okrog Anglije: 18.500 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Potopljeno!

W.-B. Berlin, 8. marca. Na severnem bojišču prizadeli so naši podmorski čolni nasprotnikom izgubo od 20.500 brutto-register-ton prostora trgovinskih ladij. Uspehi so se večinoma na zapadnem obrežju Francoske in na zapadnem izhodu Kanala dosegli.

Šef admiralnega štaba mornarice.

30.000 ton in ena angleška pomožna križarka potopljeno.

W.-B. Berlin, 9. marca. Eden naših podmorskih čolnov, poveljnik kapitanlajtnant Spiess, je našim nasprotnikom vsled uničenja 30.000 brutto-register-ton ladinega prostora težko škodo prizadel. V krasno izvršenih napadih se je pri vходу v Irsko morje pod znatnim protiučinkom neki težko naloženi ameriški tovorni parnik od okroglo 10.000, neki tank parnik od okroglo 50000 in iz nekega močnozavarovanega spremstva konečno ladjo od okroglo 3000 brutto-register-ton sestrelilo. — Na večer 1. marca torpediral je ta podmorski čoln od večih razruševalcev pomožno križarko „Calgaria“ od 17.515 brutto-register-ton. Ker se pomožna križarka ni takoj potopila in jo je hotela neka stražna ladja odpeljati, napadel jo je pomorski čoln vkljub od vseh strani na pomoč prihajajočih stražinskih ladij in razruševalcev še enkrat in jo je z drugim torpednim strelom potopil.

Šef admiralnega štaba mornarice.

18.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 10. marca. Naši podmorski

ski čolni so v zatvornem okolišu okrog Anglije 18.000 brutto-register-ton ladinega prostora uničili.

Šef admiralnega štaba mornarice.

22.700 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 12. marca. Eden naših podmorskih čolnov je na zapadnem obrežju Anglije 5 parnikov in eno jadernico skupno 22.700 brutto-register-tonami ladinega prostora potopil.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Veseli dogodek v cesarski hiši.

Porodil se je 5. otrok cesarske dvojice.

Z veseljem pozdravljajo avstro-ogrski rodi veseli dogodek v cesarski hiši. Krasna cesarica je porodila sinčka, ki je pr otrok presvitile cesarske dvojice. Uradnim ročilam posnemamo:

Cesarica je včeraj, 10. marca dopoldne ob 10. uri 45 minut v Badnu pri Dunaju srečno povila princa. Cesarica in novorojeni princ se počutita dobro. Včeraj opoldne je izdano naslednje zdravniško poročilo: Veličanstvo cesarica in kraljica je danes, nedeljo, 10. marca ob 10. uri 45 minut potopila nadvojvoda. Nj. Veličanstvo se počuti popolnoma dobro. Novorojeni nadvojvoda je zdrin močan. — Dvorni svetnik profesor Peter dvorni svetnik Alsenmänger in dr. Delur.

Ob dveh popoldne je 101 strel naznan Dunajčanom rojstvo cesarskega princa. Ena na poslopja so okrašena z zastavami. Popoldne so bile v vsej monarhiji po garnizijskih mestih za vojaštvo zahvalne pesmi. Na Dunaju je slavnostno okrašeni votivni cerkvi oprazovalno pesem vojaški škof Bjelik. Nazna so bili med drugimi: generalni polkovnik nadvojvoda Jožef Ferdinand, maršal nadvojvoda Friderik, vojaški poveljnik, mnogo drugih generalov in višjih častnikov ter odposlanci čet dunajske garnizije. Cesar se je ob 6. zvečer udeležil zahvalne pesmi v mestni župni cerkvi v Badnu.

Novorojeni princ je že peti otrok presvitile cesarske dvojice, obenem pa tudi deček cesarske krvi, ki se je v vojni porodu Prvorojenec in prestolonaslednik je nadvojvoda Franc Jožef Oto, ki je bil rojen že 3. novembra 1912. Druga se je porodila princinja Adelheid dne 3. januarja 1914. Poto je dobila cesarska dvojica dne 8. februarja 1915 sinčka nadvojvoda Roberta, dne 1. maja 1916 pa nadvojvoda Feliksa Frida Avgusta. Poroka cesarske družine se je v la dne 21. oktobra 1911. Naš presvitli cesar je rojen dne 17. avgusta 1887, njegova prga cesarica Zita pa dne 9. maja l. 18. Bog živi cesarsko dvojico in novorojenega princa!

Politični utrinki.

Proti državi in armadi!

„Jugoslovanska“ hujskarija postaja v no večja nevarnost za obstoj Avstrije. N boljši dokaz za to je ravnanje in nastop „jugoslovanskega“ kluba v državni zbornici. Pretekli teden je bilo v državni zbornici sovanje o državnem proračunskem provizju ter o potrebnostih za armado, ki takoj naško brani meje naše domovine napram vraznikom. Po domače povedano: šlo se o enostavno zato, da se našim vojakom fronti preskrbi dovolj hrane in streliva, se jih ne pusti stradati, ko žrtvujejo ven svojo kri in svoje življenje za nas. Ta stva za naše vojake so se enostavno m rala dovoliti, kajti drugače bi bil naš obstoj Avstrije nemogoč. Ali naj pustimo jake lakoto trpeti, ko s svojimi živimi tvorijo obrambo napram sovražnemu navalu? Ali naj jim naj ne pošljemo streliva, ko borijo na življenje in smrt? Človek bi m

g An-
ga pro-
rice.

naših
obrezju
skupno
a pro-
rice.

ski

ce.
ski na-
Krasna
E peti
im po-

polndne
Dunaju
projeni
je bilo

Je. Nj.
nes, v
povila
popol-
zdrav-
eham,
ux.

znanih
braric-
oldne
nestih
a je v
pravil
avzoči
nad-
jvoda
drugih
instvo
6. uri
župni

otrok
drugi
rodil.
advoj-
je 20.
rinco-
otem
uarja
e 31.
derik
vrši-
cesar
a so-
1892.
nega

ved-
Naj-
anje
nici.
gla-
zori-
o ju-
so se
na na
da
ndar
red-
m o-
aljni
vo-
upli
lu?
o se
mis-

da se v celi državni zbornici ne najde ena roka, ki bi proti tem neobhodno potrebnim sredstvom glasovala. In vendar so se našli taki ljudje!!! V sramoto za državo bodi povedano, da so se našli v najhujši nevarnosti moške, ki se imenujejo „ljudske poslance.“ Bili so to Čehi in pa „Jugoslovani.“ Od Čehov ni bilo družega priključitve; kajti ti ljudje so od Kramar-Masarykove politike tako zastupljeni, da imajo le en cilj: Oslabiti in razbiti Avstrijo. Da bode pa to brezobzirno in podlo stališče tudi „Jugoslovanski klub“ sprejel, si pač nismo mislili. In vendar je tako! „Jugoslovanski klub“ pod vodstvom kaplana dra. Korošca, v katerem so zbrani danes vsi slovenski poslanci, je glasoval proti temu, da bi se dalo našim vojakom na fronti hrupa in streliva. S tem so dokazali ti „jugoslovanski“ poslanci, da jim ni za Avstrijo, da hočejo naši od vseh strani ogroženi domovini odvzeti obrambo in sredstva za obrambo, da je njihov cilj torej v resnici uničenje Avstrije. Krinko so si sami raz hinavskega obraza potegnili! Sami so se pokazali v vsej nagoti in politični zanikarnosti... Vsega slovensko ljudstvo, ki je takim voditeljem na milost in nemilost izročeno!

Proti Nemčiji!

Nepozabljivi in modri pokojni naš cesar Franc Jožef I. je sklenil „trozvezo“ kot najboljše jamstvo za svetovni mir. Ta „trozveza“ se je gotovo v vsakem oziru obnesla, čeprav je med vojno italijanski izdajalec kakor stekleni meček svojo prisego prelomil in na stran naših sovražnikov skočil. Dobil je za to efektivnost svoje batine in dobil jih še bode. Ali zveza Avstro-Ogrske in Nemčije, kateri dve državi so hoteli hinavski nasprotniki kar čez noč razdeliti, raztrgati in iz evropskega zemljevida spraviti, se je vsekar v polnem oziru obnesla. Dokazala je, da zvestoba in poštenje še nista izginila iz sveta, da stojita ti dve državi kakor jeklena jez združeni napram vsakemu sovražniku. Naši vojaki so krvaveli na vseh nemških bojiščih in nemški vojaki so prelivali svojo kri na vseh avstro-ogrskih frontah. Mi smo Nemcem kot zaveznikom pomagali v kolikor je bilo to v naših močeh. In istotako so Nemci nam pomagali, — na ruskem in srbskem, črnogorskem in italijanskem ter rumunskem bojišču, — z eno besedo: povsod, kjer se je šlo za obstoj in za bodočnost avstro-ogrsko monarhije. Lažniki in krivoprisežniki bi bili, ko bi te zasluge naših nemških zaveznikov ne videli in ne priznavali. Skupno je tekla nemška in avstro-ogrška kri, skupni so vojaški grobovi na severu in jugu in zapadu in na vzhodu, — staro geslo pokojnega cesarja „Viribus unitis“ se je v tej ogromni vojni uresničilo... Zakaj ponavljamo vsa ta vsakemu poštenjaku itak znana dejstva? Edino zato, ker so od zunanjih sovražnikov nabujskani in podkupljeni agitatorji pričeli naravnost divjaško gonjo zoper Nemčijo. To je tako podlo in nizko, da ne najdemo za tako počenje nobenega izraza. Taki hujskači spadajo v resnici kot veleizdajalci na vislice. Kajti njih sovražstvo zoper nemštvo je večje nego njih ljubezen do Avstrije. Te hujskače bi se moralo ednostavno pod ruski bič ali srbski revolver spraviti. Potem bi šele polagoma pričeli razumovati, kaj je mati Avstrija, združena z Nemčijo. Veleizdajalec je, kdor danes v težkem boju osrednjih sil zoper polovico sveta skuša sejati neslogo med zavezniki. To si naj zapisejo slovensko-prvaški časopisi za ušesa. To si naj zapomnita zlasti „Gospodar“ in „Straža“, ki danes s tako vnemo hujskata proti Nemčiji, kakor da bi stali v vojni z Nemčijo, ne pa s Srbijo in z ostalimi panslavističnimi gnezdmi. Veleizdajalec je, kdor hujska proti Nemčiji, kajti s tem ne škoduje samo nemški državi, marveč ravno tako Avstro-Ogrski, torej svoji lastni domovini. Veleizdajalec je, kdor hoče zdaj v tej nevarni uri domovino razkosati, jo oslabiti in ji škodovati. Veleizdajalec je vsakdo, kdor smatra Srbe in Črnogorce, Francoze in Angleže za

svoje brate, medtem ko stoje avstrijski sinovi v krvavi borbi zoper te narode. In iz vseh teh razlogov ponavljamo lahko odkrito: kdor danes iz narodnega sovražstva hujska proti Nemčiji, ta je veleizdajalec tudiz Avstro-Ogrsko.

Državni zbor.

Pretekli teden se je v državnem zboru glasovalo o državnem proračunskem provizoriju ter v zvezi s tem o dovolitvi za armado potrebnih sredstev. Glasovanje je vključilo vsem prejšnjim grožnjam posameznih strank izpadlo ugodno. Resne in v pravem smislu besede patrijotične stranke so namreč kakor en mož glasovale za te neobhodno potrebne državne zahteve. Ali socijalni demokrati, katerim se gotovo ne sme očitati preveč patrijotizma, so za to glasovali. Poljaki, ki so zaradi uresničenja ukrajinske republike užaljeni, so preje sicer grozili, a naposled so vendar izpoznali, da jim z gorostasno proti-avstrijsko politiko ni pomagano. Zato so se raje pred glasovanjem odstranili iz dvorane. Proti državnim neobhodnim potrebščinam so glasovali edino Čehi, katerih veleizdajalski značaj je javnosti itak znan, in pa „Jugoslovani“, to se pravi v „jugoslovanskem“ klubu združeni slovenski, hrvaški in srbski poslanci. Ta nastop slovenskih poslancev bode prav gotovo slovenskemu ljudstvu bolj škodoval nego koristil. Kajti zdaj bodo tudi merodajni krogi na Dunaju izpoznali, da je „jugoslovanska“ agitacija v svojem bistvu protia-avstrijska. To se po temu značilnemu glasovanju ne more zatajiti. Ljudstvo pa samo ob sebi ni odgovorno za to blazno počenje svojih poslancev. Ljudstvo je nedolžno, ker je ravno tem voditeljem izročeno na milost in nemilost, ker ti voditelji izrabljajo vsa sredstva, — v prvi vrsti tudi katoliško vero — za svoje protia-avstrijske namene. Ljudstvo tudi ni krivo, da oblast vsega tega ne vidi, da je slepa in gluha, kadar bi morala videti in slišati. Slovensko ljudstvo nima prav ničesar skupnega z „jugoslovansko“ gonjo. — Ta gonja mu je tuja in nasprotna, nepravilna in napačna, slovensko ljudstvo si želi edino konec vojne v smislu poštenega miru in srečno bodočnost v okvirju zmagovite naše Avstrije! Tako stoji stvar! Sicer pa bodo „jugoslovanski“ hujskači kmalu doživeli, da jim ljudstvo obrne hrbet. Glasovanje slovenskih poslancev v državnem zboru je prava sramota za to vlogo slovensko ljudstvo, sramota in škoda...

Boj s češkimi dezertjerji.

K.-B. Berlin, 12. marca. Listi poročajo soglasno o nekem pri Buhmaču v Ukrajini se vršečem boju nemških čet proti boljševikom, na katerih strani so se večinoma češki dezertjerji borili, ki so imeli tudi težko artiljerijo na razpolago. Ko so bili Čehi obkoljeni, zahtevali so prosti odhod, katerega se jim pa ni dovolilo.

Tako pravi uradno poročilo. Češki panslavisti, ki so šli kot avstrijski vojaki na bojišče, so torej dezertirali in se z orožjem v roki na strani ruskih boljševikov borijo zoper našim četam. To je plod veleizdajalske gonje panslavizma, naj si bode ta panslavizem potem češki ali pa „jugoslovanski.“ V mržnji in sovražstvu proti Avstriji so si vsi ti veleizdajalci ednaki. Češki profesor Masaryk in slovenski profesor Pivko sta obadva enaka kot Judeža domovine!

Naš ministerski predsednik o proračunu.

V odločilni seji državne zbornice, na kateri je bil sprejet budgetni provizorij, govoril je naš ministerski predsednik prav resno in zanimivo.

Dr. vitez Seidler je izvajal:

Sedanji vladi se včasih očita, da ne zasleduje jasnega programa. Sedanja vojska je

stavila vladi, kakor tudi ljudskemu zastopstvu take upravne naloge, da si jih silovitejših ni mogoče predstavljati. Mislim, da vlada nasproti tem vprašanjem ni mirovala in da ni malenkostno postopala. Če pa ni mogla vedno naravnost korakati proti svojemu smotru in je morala delati večkrat ovinke, je to povzročila okolnost, ker je morala — če se izvzame vodstvo vsakdanjih upravnih poslov — osredotočiti večinoma svoje moči v boju za gole državne potrebsčine, torej za take reči, ki jih celi svet smatra kot samoposebi umljive.

To je sicer avstrijska posebnost, ki pa postane lahko v sredi boja za obstoj države in za življenjske potrebsčine vseh narodov katastrofalna važnost. Netavno je izšla karikatura, ki je predstavljala državno ladjo, katera išče svojo pot med čermi in ledeniki. Strah mora tistega pretresti, ki to sliko ogleduje. Seveda bi lahko kdo trdil, da je naloga vlade dobiti pot med takimi skalami. Posebnost položaja pa tiči v tem, da se taka težavna vprašanja ne pojavljajo kot skupna državna vprašanja, marveč kot kamni na poti k državnim potrebščinam, ki se morajo parlamentarno v gotovem času rešiti, pri katerih ni prizadeta ta ali kaka druga vlada, v prvi vrsti pa gotovo zelo ljudsko zastopstvo.

Nikakor ne mislim zbornici kaj predpisovati. Nočem se zadovoljiti, da pribijem dejstvo, marveč izvajam dvakratni apel. Ni mi potrebno povedati, da apeliram na zbornico, naj ustavno reši štirimesečni začasni proračun skupno s kreditnimi pooblastili. Poročevalec je že s toplimi in s krepkimi besedami označil položaj; meni preostaja le še, da v imenu vlade opozarjam na okolnost, da bi moral cel svet sklepati: z odklonitvijo vojnega proračuna in posebno še vojnih kreditov pomenja, da se ne plaše državi odtegniti materialna sredstva v trenutku, ko se pripravlja, da častno konča vojsko, ki spada med najtežje vseh vojsk. Prepričan sem, da bi široka javnost tako prikazen zelo obžalovala in da bi se je naravnost sramovala. Vlada prisrčno želi, da se reši vladna predloga, za katero gre, potem ustave in to tembolj, ker se tako pripravi prosta pot po celi vrsti važnih zakonskih načrtov, o katerih deloma parlament že razpravlja, in ki se bodo kmalu zbornici predložili.

V prvem oziru omenjam zakonske načrte o društveni pravici, o draginskih dokladah učiteljem za leto 1918., o zvišanju duhovniških plač, o delovnem času, nočnem in otroškem delu, potem premogovni in električni zakon ter cela vrsta finančnih zakonskih načrtov. Kar se tiče bodočih predlog, si dovoljujem napovedati naslednje: o ureditvi zdravniških stanovskih razmer, za preprečevanje in zatiranje kužnih bolezni, reforma vodnega prava, melioracije, ureditev prometa z umetnimi gnojili, ureditev delovnih in mednarodnih razmer domačih delavcev, ustanovitev zavoda za oskrbo nastavljenecv, posebno za ustanovitev vojniških domov, potem o vojaški preskrbi, dovolitev dodatnih rent vojaškim preskrbinam, končno načrt o obveznosti civilne službe, s katerim se ravnokar peča interministerielna konferenca. Vse te poglavitno gospodarske in socialne zadeve čakajo na to, da jih parlament obravnava in reši. Mislim posebno na socialne reforme.

Kakor se moramo na eni strani upreti proti valu, ki prihaja od severovzhoda in že grozi naši gospodarski kulturi, tako se na drugi strani gotovo ne moremo zapreti pred mislijo, da v socialnem oziru nov čas poraja nove duševne smeri in da so nam tu stavljene važne naloge, ki jih pa smatramo kot izvirno svoje, in sicer v smislu, da si stavimo tudi socialne cilje sami in si sami izvolimo sredstva za njih uresničenje.

V tej zvezi naj se prav posebno spomnim odredb na državno-finančnem poprišču. Izdatki, ki so potrebni vsled vojne, stroški za vojevanje samo in s tem zvezani izdatki za javno blaginjo dosegajo dimenzije, za katere v preteklosti ni najti niti približnih analogij. Francoska vojna odškodnina po vojni

l. 1870.—1871. je veljala doslej takorekoč za mednarodno rekordno vsoto. Bila je šolski zgled za velikanski, gorostasen denarni znesek. Znašala je pet milijard frankov. To je približno četrletni poprečnik za stroške monarhije in sedaj se približamo koncu četrtega vojnega leta. Da zahtevajo take žrtve naravnost nezasišani napor, če naj se ravnotežje vsaj za silo zopet upostavi, leži tako jasno na dlani, da o tem niti ni treba govoriti. Poseben pomen pa dobi ta misel, z ozirom na potrebo socialnih reform. Ne samo ravno še solventna, marveč odino-le država, ki je res zmožna kaj storiti, more izpolniti svoje dolžnosti nasproti širokim slojem prebivalstva. V tej visoki bornični ni nikogar, ki teh obveznosti ne bi priznal. Dosledno bi torej tudi nihče ne smel odreči državi v to potrebnih sredstev.

In še nekaj, velečlena gospoda! Gotovo nočem kakorkoli kratiti svobodne kritike državnofinančnega vladnega načrta, vendar bi prosil, da bi ne sodili o posameznostih kakor o izločenih delih, marveč, da bi vse dele smatrali kot celoto, kot skrbno in trudoma sestavljen mozaik, iz katerega se ne sme izluščiti niti en kamenček in ga morda nadomestiti s poljubnim drugim, ker bi bila drugače v nevarnosti notranja trdnost in potrebni skupni uspeh. To ne velja le glede skupne vsote, ki jo je treba dobiti in kateri se država ne more odreči, marveč tudi glede konstrukcije in izbalanciranja davčnega programa, kajti najtežavnejša in najvažnejša reč celega vprašanja je pravilna razdelitev, da posamezne skupine davkoplačevalcev vsled enostranske preobložitve njihove storilne zmožnosti za gospodarstvo in državo ne začno nazadovati. Vsa ta velika vprašanja zahtevajo gotovo stalnost parlamentarnega dela. To delo pa naj bi se predvsem tudi zato zajamčilo, da se bomo mogli končno lotiti rešitve glavnega avstrijskega vprašanja.

S tem, velespoštovana gospoda, prehajam na vprašanje od revizije ustave. O tem, da splošno znana narodna in državnopravna vprašanja silijo na rešitev, smo si bili vedno na jasnem. Tekom vojne je stopila potreba te rešitve najjasnejše na dan. Tudi v tem oziru morajo biti, ko pride v deželo mir, preddela storjena. Pred stoletji so verski prepripi sprožili najsilnejše boje in pretresli državo do temeljev. Rešitev teh sporov se je našla na poti, na katero so neposredno prizadejati komaj mislili. Zgodovinski tek časa je prinesel nove interese in kar si je stalo prej sovražno nasproti, živi sedaj mirno drugo poleg drugega. Morebiti po podobnem razvoju usojen tudi narodnemu vprašanju. Mi ne bomo dočakali, toda morda že naši otroci in otroci otroci. Mi sodobniki moramo doseči, da se narodna nasprotja v okviru državne misli poravnajo, mi moramo in bomo svetu dokazali, da tudi v 20. stoletju ni treba, da bi se narodnostna država gibal v circulus vitiosus.

Vlada je že pred dolgim časom postavila načelo, da moramo smatrati narodno avtonomijo za tako nujno potreben modus vivendi. V tem oziru trdno vztraja na svojih ponovno naznanjenih načelih, tako glede prava avstrijskih narodov na samoupravo v deželnih mejah ozemelj, na katerih prebivajo, kakor tudi glede pravice do samoodločbe, v kolikor soglaša s predpogoji za ohranitev in brambo državne celote. Vlada stoji ob tem na tleh načela narodne samoodločbe, namreč načela, da nobena narodnost ne sme drugi delati nasilja, marveč, da je vsaka opravičena, da se na svojem lastnem ozemlju izživi.

Vlada se je s tem vprašanjem že obirno pečala ter je pozdravila z velikim veseljem, da je iz parlamenta samega krepko vzrasla misel, da čim preje začne akcija za prenovitev naše domovine. Na povabilo krščansko-socialne stranke so kakor znano načelniki vseh strank uvedli pogovore, ki naj se vrše na podlagi, da se mora najprej določiti oblika, v kateri naj se izvrši delo za revizijo ustave. Vlada spremlja ta prizadevanja z odkritosrčnimi željami. Kakor hitro se bo glede reforme dosegla edinstvo, vlada

ne bo odlašala, da nasproti v poštev prihajajočim problemom označi svoje stališče ter predloži operativne v to poklicanemu forumu kot podlago za posvetovanja. Vlada bo delala tudi na to, da bodo razprave v ustavnih vprašanjih uspešno potekale, tako da je pač v bližnjem času pričakovati pozitivnega uspeha. Relativno enostavne so razmere na Češkem, kjer se je cela vrsta predel že izvršila. Ravno tam so se mogle gotove preuredbe, vpoštevajoč načelo ločitve obeh narodnih spornih delov, izvršiti za obe plemeni blagodejno in razvoju pospešujoče. Mislim, da ne zadenem na nasprotje, če izrazim prepričanje, da more odstranitev ali vsaj zmanjšanje drgalne ploskve med obema deželnima narodoma ob medsebojnem spoštovanju obojestranskih pravic dovesti do tiste stalnosti razmer, katere potrebujejo vsi avstrijski narodi, da se morejo nemoteno posvetiti svoji gospodarski in kulturni nalogi.

Glede na ostale kronovine, v katerih je tudi potrebno, da se narodne razmere uredijo, posebno opozarjam na jugoslovansko vprašanje, katerega že zdaj ne moremo dlje prezirati. Nihče pač ne more zanikavati, da to vprašanje obstoja. A gre za to, da se dobi taka rešitev, ki popolnoma in v celoti odgovarja aksijomu zvestobe nasproti dinastiji in državi. Na tem edino mogočem temelju je vlada rada pripravljena, da v okviru svojih pravic prične razpravljati o jugoslovanskem vprašanju z namenom, da se kmalu reši; seveda se mora nastopati le z vso odkritostjo, v sporazumu z vsemi prizadetimi činitelji in da se varujejo upravičene zahteve soprizadetih avstrijskih narodov.

Naj se že skušajo narodne razmere urediti po tej ali neki drugi poti: vsekakor je to naloga, pri kateri gre, če se reši, za naravnost življenjske koristi vseh narodov.

Drugi važni apel zbornici je pa: Kakor mora biti načrt o reviziji ustave skupen, naj bi se le omogočilo, da se ustvari skupina strank, ki bi bile pripravljene vsaj v največji dobi, ki jo je kdajkoli ta država preživela, skupno zasledovati tesno omejeni krog smotrov, ki naj bi dokler traja vojska, državi v korist izločili tista politična nasprotstva, ki otežujejo in zabranjujejo uspešno sodelovanje. Predlagam, naj vse stranke, ki hočejo državo, združijo misel: stremljenje, da se predvsem med vojsko ohrani država krepka, da se kolikor mogoče kmalu doseže mir in da ne bo naša notranja slabost krepila nade naših sovražnikov, kar bi vojsko podaljšalo. Želim, da bi se doseglo notranje politično premirje z namenom, da se kmalu doseže zunanji mir.

Vlada bi parlamentarno rada dosegla, da z zaupljivo skupnostjo s tistimi skupinami, ki si stavijo že zdaj za merilo svojemu postopanju odločen nastop za potrebne države, ustvari trdno mirovno večino, ki naj sodeluje skupno z vlado, da se rešijo ogromne upravne naloge sedanosti in bodočnosti in da se pripravlja politična obnovitev domovine. Vse člane visoke zbornice prosim, naj pospešujejo ta smoter in naj se zavedajo visoke odgovornosti, ki nas v mirnih časih pričakuje.

Končal sem; dovoljujem si le še, da omenjam dve točki, ki nista v zvezi z zadevami, o katerih sem dozdaj govoril. Pozornost je je vzbudilo vprašanje poslancev Miklasa in tovarišev, ker je postal lord Northcliffe ravnatelj propagande v sovražnih deželah, in se je tajno in javno ruvalo proti Avstriji. Vlada popolnoma upošteva to nevarnost, sporazumno z vsemi prizadetimi ministrstvi se bo odločno borila s to propagando. Da ne preprečim uspeha, zdaj še ne morem o podrobnostih poročati, a to lahko rečem: Naša organizacija, ki smo jo postavili proti sovražnim pričakovanjem, deluje resno in z dobrim uspehom. Prepričan sem, da gre za reč, ki je za državo največje važnosti.

Na vprašanje posl. Ofnerja, Friedmanna, Ganserja, Hocka, Kuranda, Neumanna, Zengerja in tovarišev glede na vprašanje armade odgovorjam: Temeljno misel pragmatične sankcije tvori, kakor znano, skupna ohramba. Tudi § 2. ogrskega postavnega člena XII. iz leta 1867. glede na skupno med-

sebojno obveznostjo za obrambo z združenimi silami se sklicuje naravnost na pragmatično sankcijo. Ravnotako se sklicuje § 1. vsak t. lit. b, avstrijske postave o skupni vojski nado mog ravnost na pragmatične zadeve. A ne bledaj in skupnost vojske, tudi enotnost armade določi. Vede postavodaja iz leta 1867. Avstrijska postavodaja pre § 5., odstavek 2, pozna le skupno armado ložila, § 11. ogrskega postavnega člena govori sicer pa tudi o ogrski armadi, a jo označuje izrecno za indarske popolnilni del skupne armade; § 9. ogrskega vilvo; t postavnega člena pa govori le o eni armativniko kot sredstvo za skupno obrambo.

Ustanova skupne armade tvori torej bi znašal stveni del državnopravne pogodbe iz l. 1867. je da Jasno sledi, da ne more nobena država manja kak narhije enostavno mesto skupno ustanovitelj za samostojno armado in to tem manj, ker borana k sledila nevzdržljiva posledica, da bi bila arebujje v mada v eni državi samostojna, v drugi privatnih skupna. Če bi v deželah ogrske svete kronav, saj odpravili skupnost armade ali jo modificirali, zplačn se more to zgoditi le, če pritrdi Avstrija in Cela. — ker bi se morala primerno, tudi avstrijski jih da postavodaja izpremeniti, le s pritrdilom avstri pre strijskega državnega zbora: torej le potomrepi s pogajanj.

Novi rudarski zakon.

Stari rudarski zakon iz leta 1854. jamo prostost rudarstva vsakemu. K rudam se prištevava v širšem smislu tudi premog. Zemljiški posestnik ni obenem lastnik onih rudnin, ki se nahajajo pod njegovim posestvom. Vsak, ki je imel pravico iskati rudo tudi na tujem posestvu, samo nekaj formalnosti je treba izniči Če polniti. In če je rudo dobil, so mu dali praparlamentico kopanja oziroma pridobivanja. Poleg delajo splošne vsakemu dostopne pravice iskanja enj in pa tudi še posebna pravica za posamezniki jim osebo v natančno določenem ozemlju, voden je p ravnem krogu s premerom 425 metrov. Časre na, je kdo hotel zagotoviti večji obseg, o kat nismo rem je mislil, da je v njem dosti premogan. Pri ga je moral pokriti na to, da noben drugdejo k ni mogel priti blizu ali vmes. Če je potem doma poskusi dognal, da je premog res v zemljinžbo le da se plača dobivati ga, so mu na prošnjo bno k dovolili kopati ga in sicer tako, da je des bode bil okoli podzemne točke, kjer je dognal nade ne hajanje premoge, eno ali več „jamskih mer drugi (Grubenmaß). Jamska mera je vodoravno lecev in žeč pravokotnik s površino 45.116 kvadratdovolj nih metrov. Pri globljih plasteh ali polahenovo premoga se podeli pravica pridobivanja ni sme eno točko do osem jamskih mer, skupina smo pa imenuje potem „jamsko polje.“ Tako prosti ne s iskanje je bilo večkrat predmet živahnjji s trgovine.

Da se pridobivanje premoga izplača, mo iz St ra obsegati jamsko polje 200 do 600 hekta spada rov. Ker pa je bilo mogoče dobiti okoli enega in točke k večjemu osem jamskih mer, to je 30ta „1 hektarov, je marsikdo za napravo jam itd rah. investiral deset milijonov kron in še več, pcedno je imel le še razmerom majhen del potrebo nav nega jamskega polja šele polagoma, pogosto in na po več letih, si je priboril še ostale dele. Večrasko krat so bile pa že prvotne naprave tako dražci, da ge in s tolikimi težkočami zvezane, da sjo za ni izplačalo delati naprej.

Novi vladni načrt pridružuje pravice iska pri kanja in pridobivanja premoga izključno ki gos državi. In sicer dobi ona tako 200 do 600 vina hektarov, če je le na eni točk dokazano na bi b hajanje premoga. Država sme pridobivanjeosen premoga na svojih poljih začasno in protino tal odškodnini prepustiti zasebnikom. Za zasebn Pame polja je določena prehodna doba in siceinskeg takole: Kdor je dobil pravico pridobivanjažiti o do 20. januarja 1909, jo obdrži še osem letno k potem ko prenehajo izredne po vojski povzrogo: i čene razmere; kdor pa po 20. januarju 1909 vo gr jih dob pa obdrži še dve leti. Po preteku omenještvo v njih dob pa pripade vse državi. Seveda se derbo te sedanji lastniki premogokopov silno jezijo inkovnj zvijajo na vse strani, pravijo, da je to ropda se računijo, da osem let nikakor ne zadostuje v d itd. Seveda, v teh kratkih osmih letih omni se tega z

uženi-
agma-
š 1.,
ti na-
ne le
oloča
tava:
tado;
sicer
za iz-
kega
madi
j bi-
1867.
mo-
oviti
r bi
a ar-
i pa
rone
rali,
a in
jska
av-
tom

mediji ne bodo mogli izrpati vseh pre-
dopov in premoga nakupiti doma, da
vsak teden dražje prodajo. Ljudstva ne
mogli več tako izjemati, kakor so ga
lahaj in to jih boli.

Vedeti moramo, da je pravico rudarstva
prejele država in da jo je polagoma
šla, skoro popolnoma pa leta 1854. Za-
tudi vladni načrt pravi: „Pod zaščito
nške pravice se je premogarstvo silno
razvijalo; v razvoju je v pretežni meri koristil
kapitalom — židovskim kapitalistom nam-
— državni obrat je pa zaostal l. 1854.
mašal 7-6%, l. 1913. pa samo še 4. Drža-
je dala tako važen del ljudskega premo-
ga kakor je premog brezplačno iz rok v
g zasebnemu kapitalu; sedaj je pa pri-
ma kupiti večji del premoga, ki ga po-
nje v lastne gospodarske namene, pri
njih podjetjih. V tem oziru ima seveda
saj jemlje samo to nazaj, kar je enkrat
plačala izročila.

Cela vrsta določb pa govori o pravicah,
ki jih daje država deželam. Vzrok imamo
pri predvsem v glavnem namenu načrta:
skupno gospodarsko produkcijo s po-
močjo večjih upravnih enot. Zato se dovolju-
je deželam tudi izjeme, ki jih ima sicer le
država sama.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Na kolodvoru v Ptuj nastala je zaradi
te zadnje novice velikanska razburjenost.
tudi Čehi in Jugoslovani — združeni kakor
parlamentu — stikajo svoje glave skupaj,
delajo razžaljene in poštene ter blujejo
gaj in žveplo nad hudobnega „Štajerca“,
ki jim je upal resnico povedati. Vse to
je prav, kajti dosedanje neznosne raz-
ne na tem kolodvoru morajo enkrat nehati.
nismo v Podjebgradu ali Belgradu ali Ljub-
ni. Pri nas na Štajerskem vsled tega ne
bodo komandirali ljudje, ki jim je avstrijs-
na domovina deveta briga in ki hočejo svojo
zelo le za politiko češkega leva ali pa za
svojo korist izrabljati: Kogar to zadene, ta
ne bo delež razumel. Ako nas pa ti gos-
dodje ne bodo razumeli, znali si bomo
na drugi način pomagati. Kajti pritožb de-
mev in uslužbencev, strank in drugih ljudi
dovolj na razpolago, da se zamore v to
stanovo gnezdo poseči. Mi vemo prav dobro,
da sme javnost od železnice zahtevati. Mi
zmo pa tudi prav dobro, kaj gotovi urad-
ni ne smejo storiti! Morda pričnemo v pri-
hodnji številki z objavljanjem prav zanimi-
vina tozadnega gradiva.

Iz Sv. Trojice v Halozah se nam poroča,
da spada med najzvestejše pomočnice čed-
nega in od pet do glave častitega Potrča
na „Marjina devica“ imenom Terezija
prah. Ta devojka je bržkone že lepote
in čednosti gospoda Potrča skušala, ker gre
to navdušeno za „jugoslovansko“ stvar v
sej in nabira tako pridno podpise za „jugo-
slovansko državo.“ Svetovali bi tej nedolžni
deci, da naj se raje za domačo kočo briga,
kajti za politiko, ki takim osebam res ne
paga. Drugače jo bomo še občutneje za
seba prijeli. Potrč, namreč blagoslovljeni,
tudi gospod Potrč, ki je pri Nemcih že to-
liko vina popil, da bi ga v celem življenju
ne bil zaslužil, ta Potrč je toraj lahko
namen na svoje pomočnice, ki so menda
tako čedne kakor on sam...

Pametno gospodarsko delo. Na predlog
činskega sveta ptujskega se je sklenilo,
lahajti dovolj velike vrtove za zelenjavo v
polno korist. V ta namen so dali na raz-
polago: mestna občina 3 orale zemlje, oskrb-
stvo grofa Herbersteina 4 orale, kmetijsko
ništvo v Ptuj pa 1 oral. Z nasadom in
skrbjo teh zemljišč se je pooblastilo znanega
okrovnjaka g. oskrbnika Hiltsher. Upati
je, da se bode to pametno gospodarsko delo
tudi v drugih krajih posnemalo. Kajti na ta
način se bode mnogo lažje bremena in težave
njega časa pretrpelo.

Razno.

Konec „jugoslovanskega“ hujskača. Listi
prinašajo vest o smrti znanega „jugoslovans-
kega“ agitatorja Franka Potočnjaka. Bil
je v zadnjih polulčnih bojih v Petersburgu
slučajno od „rdeče garde“ z bajoneti usmr-
čen... Žalostni konec izdajalca avstrijske
domovine in zagovornika panslavizma! Skup-
no z „jugoslovanskim“ voditeljem Franjom
Supilo, ki je pred par meseci v norišnici
umrl, sestavil je Potočnjak leta 1905 tako
imenovano „Reško resolucijo“, ki je bila ne-
kaka predhodnica „jugoslovanski deklaraciji.“
Potočnjak pa je potem svoji stranki obrnil
hrbet, imel pa vedno še tajne zveze s Srbijo.
Po serajevskem umoru pobegnil je v Belgrad.
Potem je šel po naročilu srbske vlade v Ame-
riko, kjer je razširjal med tamošnjimi sloven-
skimi, hrvatskimi in srbskimi izseljenci jako
živalno veleizdajalsko protiaustrijsko politiko.
Iz Amerike prišel je potem preko Londona
v Petersburg, kjer je z vsemi mogočimi sred-
stvi deloval za „Jugoslavijo“ in hujskal proti
avstro-ogrski monarhiji. Tragika njegovega
življenja tiči v dejstvu, da je bil ta „jugo-
slovanski“ agitator ravno od bajonetov svojih
„ruskih bratov“, na tlaku središča panslaviz-
ma ubit. Smrt veleizdajalca!

Žito iz Ukrajine. K.-B. Köln, 11. marca.
„Kölnische Zeitung“ poroča iz Berlina: Na-
čin razdelitve v Ukrajini se nahajajočih žit-
nih zalog med Nemčijo in Avstro-Ogrsko se
je sedaj tako določila, da dobita Nemčija in
Avstro-Ogrska ednake množine. V prvi
polovici te dobe bode Avstro-Ogrska dvakrat
toliko dobila, kakor Nemčija, pozneje pa na-
robe. — Iz tega poročila je razvidno, da je
razdelitev poštena, kakor se to med zavez-
niki sliši. Razvidna je pa tudi vsa propalost
onih hujskačev, ki hočejo ravno sedaj napra-
viti spor med zavezniki, ker menijo s tem
pospeševati cilje naših sovražnikov.

Amerikanke na fronti. Rene Benjamin pripo-
vduje v pariškem „Journalu“, da je ženska požrtovalnost
našla v Amerikah nov delokrog. Hčere svobodne
dežele niso prišle na Francosko samo zato, da bi nosile
belo krilo in stregle ranjenecem, zakaj mnoga izmed
njih je menila, da bo imela na fronti vlogo kakor doma
za morjem; prišle so, da bi bile gospodinje tudi v pro-
vizoričnih častniških poslopih. Amerikanke so rek-
le: Če mora moč izvrševati trdo vojno obrt, tedaj je naj-
manjša pozornost, ki mu jo more žena izkazati, da ga
podpira v presledkih vročih bojev. Želi, da bi imel
skrbno pogrnjeno mizo, prijazno lice gospodinje in
ljudi, s katerimi bi se lahko pomenil tudi o čem dru-
gem kakor o vojski. Rene Benjamin pravi, da bi pri-
znanem francoskem pouličnem življenju mnogi takoj
misli na galantne dogodke, če bi slišal o takem žens-
kem namenu, ali motil bi se vsak, ki bi hotel ameriške
običaje mejiti s francoskim duhom. Že samo dejstvo,
da so žene, ki so se posvetile tej razkošni vlogi, samo
iz boljših hiš in kažejo odločno zdržljivost, zadostuje
ameriškim častnikom, da se vselej dostojno obnašajo, a
nikakor ne prisiljeno, tako kakor v družbi znane dame.
Ameriškim gospem se je posrečilo ustvariti čudež v
lotaringijskih vaseh po katerih je vojaštvo nastanjeno.
Strežejo jim kakor sestra bratu in dokazujejo svoj čisti
namen. René Benjamin pripoveduje o dveh sestrah,
starejši vdovi a mlajši, neomoženi, ki sta napravili iz
umazane lotaringijske gostilnice prijeten ameriški klub.
Bali se nista ne krtače, ne cunj, da sta pripravili pri-
jazno stanovanje ljudem, kateri so bili začasno brez
vsake udobnosti. Sami sta celo pobelili in poslikali
stanovanje, da bi bilo vse kar najlepše. Vdova raznaša
vselej sama jedi, ponuja in poklada na krožnike. En
krožnik in ena usla, da je tem bolj vabljivo, in da ne
bi nihče odklonil. Kumare in čokolada, repo in jajca,
koštrunovo stegno in čežano. Nihče ni odklonil. Bila
je prava umetnica v opravi zime. Snežnobeli prt, cve-
lice, ki so sredi zime privabile na smeh
solčnih žarkov, steklenice z brušenim lotaringijskim
križem in okoli vse dobrote od vseh strani sveta. Kon-
denzirano mleko, kruh tako bel, da mislite, da živimo
sredi najlepšega miru, sirovo maslo, salata, sadje. Ko
vsem postrže, sede sama za mizo, se jame razgovar-
jati, a pri tem ne pozabi na svoje gospodinjske dol-
žnosti. „Ali hočete še krompirja? Bi radi kavo?“ Ko
nato pa že govori o vojski in miru, o Wilsonu, o pa-
pežu. Vsa preprostota in odkritosrčnost je. Poslušaj brez
vstrajnosti velike gospe, ali kakor doma daje vojaške-
mu kosilu prijetno eleganco. Nje neomožena sestra
skrbí za ranjene vojake. Slednji dan se pelje v avto-
mobilu, čigar karoserijo je dala preurediti v ambulanci
voz, dvajset kilometrov daleč na kolodvor, kjer stoji
vsak dan vlak ranjencev in v hipu, ko se ranjenci
zbude in namesitijo v kantini, spusti gramofon in odide
s svojima opirama, da se ji mora človek smejati. Ali
zvečer se vrne k sestri, da bi se skupaj z njo v klubu
častnikov pozabavala in pogovorila z gentlemeni, ki
pijo vodo, pušijo cigarete in vonjajo med.

Turška kuhinja. Turška kuhinja se razmeroma
ne more primerjati nobeni drugi kuhinji. Posebno pri-

kupljivo vpliva nesnažnost, ki je doma po kuhinjah tu-
di bogatih Turkov. Naprava jedi ni obila, izbira pa pod
vsako kritiko. Neki popotnik opisuje obed pri bogatem
Turku tako-le: Mlečna juha s česnom mu ni prav nič
ugajala. Ocvrti klini so bili še, dočim pa oljka gostu ni
dišala, in to tem manj, ker uživajo Turki lukovo čebu-
lo sirovo. Oljka je takorekoč narodna hrana, raste po-
vsodi. Posebna turška brzola je iz razsekanega srca,
pljuč in ledic jančkovih. Zmes se položi na leseno plo-
ščo, ovije z jančkovimi očičenimi in obrnjenimi čreva-
mi v kite. Nad koksivim ognjem se ta obližek praži in
prodaja povsod po ulicah. Dober želodec mora imeti,
kdor vidi turško nesnago in umazano kuhinjsko opravo,
da sede za mizo k obedu. Marsikdo bi se rajši pristo-
voljno posilil. Znano je, da je jančje meso z artičoko ali
kumaro, s krompirjevo prikuho in s paradizniki, ki so
kuhani v olju. Riž s ptiči je manj vabljiv, bolj pa tri-
bojna salata s čebulo, jabolki, oljko, papriko z oljem in
kisom. Tudi sladčice, sadni sirupi, pšeno z želefino,
mandlji, jorgurt s sladkorjem, konzervirane mandarinke
so v navadi pri slednjem boljšem turškem obedu.

Achtung!

In der slowenischen Presse wie auch in
mündlicher Agitation der südslawischen
Gruppe wird das Gerücht verbreitet, daß die
Massendeputation der Bürgermeister und Ge-
meindevorstände zu Sr. Majestät dem Kaiser
nicht bewilligt und infolgedessen nicht statt-
finden wird. Wir wollen unseren erhabenen
Monarchen nicht in das politische Getriebe
ziehen. Trotzdem aber müssen wir erklären,
das jenes Gerücht vollkommen erfunden ist.
Die Deputation wurde von Sr. Majestät in
aller Gnade bewilligt. Den Zeitpunkt werden
wir den Vertretern rechtzeitig schriftlich
mitteilen.

Pozor!

V slovenskem časopisju, kakor tudi v
ustnjeni agitaciji jugoslovanske skupine se
razširja govorica, da se velika deputacija žu-
panov in občinskih predstojnikov k Njeg. Vel.
cesarju ni dovolila in da se ne bode vršila.
Mi nečemo prevzvišenega vladarja v politično
gibanje vleči. Vkljub temu pa moramo izja-
viti, da je ta govorica popolnoma izmišljena.
Deputacija je bila od Njeg. Veličanstva v
vsej milosti dovoljena. Dan bomo zastop-
nikom pravočasno pismo sporočili.

Loterijske številke.

Gradec, 13. marca 1918: 41, 45, 65, 22, 43.
Dunaj, 9. marca 1918: 49, 58, 51, 63, 80.
Trst, 6. marca 1918: 68, 48, 50, 13, 82.
Linc, 2. marca 1918: 39, 47, 19, 3, 22.

Znana eksportna firma Max Böhmel, Dunaj, IV. Marga-
retenstrasse 27/51 uvedla je novi, jako praktični ročni žitni
mlin, s katerim se zamore žito grobo ali fino na moko zmleti. Mlin
je vsaki hiši toplo priporočati.

Graščinsko oskrbnništvo v Trakostjanu

odda v najem svojo

kovačnico
z orodjem s 1. aprilom 1918. 126

KOSE! Kdor hoče imeti KOSE!
KOSO

s katero se ni treba mučiti ter se lahko z
enkratnim klepanjem z lahkoto kosi vsake
vrste travo celi dan, naj se obrne na trvdke
J. Krašovic v Žalcu
katera ima edino zastopstvo svetovno znanih
kos znamka „Poljedelsko orodje“ in jih je tudi
več tisoč razpečala.

Za dobro kakovost se jamči. 101

Cenik na zahtevo brezplačno.
KOSE! Cene najnižje! KOSE!

Od premagane Rumunske.

Z ozirom na sklenjeni preluminarni mir z Rumunijo prinašamo sliko premaganega

Zu den bevorstehenden rumänischen Friedensverhandl. König Ferdinand von Rumänien (1), Kronprinz Karol (2) und der neue Ministerpräsident General Averescu (3) in einem Militärlager bei Jassy.

rumunskega kralja Ferdinanda (1), prestolonaslednika Karola (2) in novega vojaškega prezidenta, generala Averescu v nekem vojaškem taborišču v Jassyju.

Zadnji telegrami.

Nemške čete v Odessi.

K.-B. Berlin, 13. marca, zvečer. Nemške čete so v Odesso vdrle. Od ostalih bojišč nič novega.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 13. marca. Uradno se danes razglša:

Avstro-ogrške čete stojijo pred Odesso.

Na Beneškem napadla sta dva avstro-ogrška bojna oddelka v odgovor na sovražne letalne napade italijansko letališče severno-vzhodno od Mestre. Štiri sovražni, za polet pripravljeni letalni oddelki so bili napadeni in iz višočine od 500 na 50 metrov z bombami obmetani ter pod ljuti ogenj strojnih pušk vzeti. Neko italijansko poslopje za letala se je podrla. Naši letalci so se polnoštevilno vrnili in so bombardirali pri vrnitvi še Treviso ter sovražne jarke ob Piavi. Ob tirolski fronti premagal je oberlajtnant Linke svojega 20. nasprotnika v zračnem boju.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 13. marca. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V mnogih oddelkih se je zvečer artiljerijski boj oživel. Poizvedovalno delo je ostalo živahno. Pri zavrnitvi nekega belgijskega sunka vzhodno od Nieuporta smo vjeli enega oficirja in 30 mož. Lastna podjetja vzhodno od Joonebeke in južno-vzhodno od Fromellesa so nam prinesla na vjetih 20 Angležev in Portugizov. — V Champagni naskočile so naše kompanije po močni ognjeni pripravi francoske jarke vzhodno od Prosnesa in so se vrnile po uničenju sovražnih naprav z 90 vjetimi v lastne črte nazaj. Močno poizvedovalno delovanje v zraku vodilo je do ljutih bojov. Včeraj smo sestrelili 19 sovražnih letal in 2 balona.

Vzhodno bojišče. Nemške in avstro-ogrške čete stojijo pred Odesso.

Makedonska fronta. Pri Makovi ob Cerni trajalo je povišanje ognja Francozov vsled lastnih sunkov naprej.

Prvi generalkvartirni mojster Ludendorff.

Uspehi podmorskih čolnov.

K.-B. Berlin, 13. marca. Novi uspehi podmorskih čolnov na severnem bojišču: 19.500 brutto-register-ton.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Zopetni zračni napad na Anglijo.

K.-B. Berlin, 13. marca. (Uradno.) V noči od 12. na 13. t. m. je eno naših pomorskih zračnih brodovij z dobrim uspehom utrjene prostore in vojaške naprave v Humberu ter v grofovini York napadlo. Letala so zadelala na močni vojaški protidoppor, ki pa ni zamogel napada zabraniti. Vse zračne ladje so se nepoškodovane vrnile. Vodstvo je imel tudi tokrat fregatni kapitan Strasser.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Hrvatska proti „jugoslovanski“ deklaraciji.

V Zagrebu izhajajoči list „Hrvatska država“ poroča, da je hrvatska deželna vlada izjave za jugoslovansko deklaracijo od strani občin prepovedala. — Na Hrvatskem so se torej že naveličali hujskarije dra. Korošca in njegovih tovarišev. Tam razumejo ravno, da je ta hujskarija nevarna in da ne zamore drugega nego pogub avstro-ogrške monarhije prinesti. Zadnji izgredu v Zagrebu, pri katerih je bil glavni kolevodja dr. Tone Korošec sam, so hrvatski vladi odprli oči in ji pokazali, kakšni so cilji tega „jugoslovanskega“ gibanja. Tudi avstrijska vlada bode morala polagoma priti do tega prepričanja in napraviti jez zoper veleizdajalsko gonjo posameznih „jugoslovanskih“ agitatorjev!

Proti „jugoslovanski“ nevarnosti.

Iz Reke se poroča: Kakor znano, se je na Reki in Sušaku od 6012 oseb podpisalo pritrdjevalno izjavo za jugoslovansko deklaracijo, v kateri se izraža zahtevo, da se mora tudi Reko bodoči „jugoslovanski“ državi pridružiti. Kakor pa sedaj tukajšnji ogrski list „Fiumei Estilap“ poroča, so državno pravdnitvo in državna policija preiskavo dognala, da doženejo, kdo je nabiral podpise za to izjavo, ter kdo je podpisal ta politični spis. Doslej je državna policija 14 oseb v tej zadevi zaslišala. Zapisnike se je sedaj državnemu pravdnitvu odstopilo, ki bode proti podpisovateljem te izjave na podlagi § 173 kazenske postave nastopilo; po tem paragrafu se zamore izreči kazni 5 let ječe zoper osebe, ki se pregrešijo proti obstoječemu državnemu redu. — Na Ogrskem se torej „Jugoslaviji“ ne godi tako dobro, kakor prijateljem profesorja Pivka na Spodnjem Štajerskem!

„Jugoslovanska“ sleparija s podpismi.

Iz Dunaja se poroča z dne 13. marca. V zadevi nabiranja podpisov Slovencev za državno-pravno deklaracijo od 20. maja 1917 sopolanci Marekhl, Dobernig, Waldner, Barbo, Hoffmann, Einspinner in tovariši v državni zbornici vložili vprašanje, v katerem se nato opozarja, da jugoslovanski agitatorji, naprej slovenska duhovščina in učitelstvo, rabijo najbolj neposredna in zaničljiva sredstva, da bi kolikor mogoče veliko število podpisov zbrali. Tako se prebivalcem na neresnični način poroča, da gre od njega oddano žito v Nemčijo in da jim ne bode treba več oddajati žita, ako podpišejo „jugoslovansko deklaracijo“. Na Štajerskem se skuša prebivalstvo na ta način premotiti, da se mu za slučaj dosege „jugoslovanske države“ obljublja povišanje vrednosti denarja in padanje cen za življenje potrebnih predmetov. Upa se celo trditi, da je cesar uresničenju „jugoslovanske države“

že privolil. Za nabiranje podpisov se noma pod vplivom duhovščine in učiteljske ženske in šolske otroke vprašuje. Vsled tega se stavi ministru vprašanje, so mu ta dejstva znana, jeli je pa tudi praviljen, poizvedbe v tej zadevi državni niki sporočiti; nadalje se vpraša, z ozirom na nedopustnost take agitacije in z njo zane nevarnosti za notranji mir in red za obstoj monarhije, ali je vlada voljna agitacijo takoj vstaviti.

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“

Ne podpisujte „jugoslovanske“ pole!

Cesarska oblast ni odredila nobenega glasovanja med preprostim ljudstvom o bodoče sestave naše domovine Avstro-Ogrske. Zato to podpisovanje

nima nobene veljave

in ima edino ta namen, da bi povzročilo slovo v vrstah poštenega avstrijskega valstva. Nabiranje podpisov pa je tudi

protipostavno

in vsak nabiralec podpisov zamore priti p kazensko sodnijo. To pa tembolj se to nabiranje vrši v mnogih slučajih

na sleparski način,

ker se nevedne ženske in otroke v ta zlorablja, ker se govori o rekviriranju in ta ljudem gradove. V resnici pa se ta ničesar drugega nego za

razrušenje Avstrije

in za uresničenje neke nove „jugoslovanske države“, ki bi bila v prvi vrsti srbska država.

Nikdo

torej naj ne podpisuje te pole, pa jih prinese kdorkoli, nikomur se ne pustijo peljevati na

protiavstrijsko pot.

S to „jugoslovansko“ hujskarijo vsak način podaljša vojno in onemogoči častni mir. Kajti naši sovražniki mislijo vsled te hujskarije, da je resnično del avstrijskega prebivalstva protidomstvega mišljenja. Naši nasprotniki mislijo smo slabi in razdruženi, da smo revolucija mnenja!

Naš cesar

je v prestolnem govoru jasno povedal, da si bomo svoj dom sami uredili.

To je pravo načelo in edino na tej poti lagamo doseči čimprej in čimnadomestnejši

mir!

Zato ne podpisujte protiavstrijske „jugoslovanske“ izjave, kajti trpeli bi sami z vso vino velikansko škodo!

Genjene naročnike in prijatelje

simo najuludneje, da naj takoj naročite za novo leto vposljejo, kajti pri sedanjih merah je vsakemu časopisu nemogoče, da na naročnino. Mi zamoremo svojo dolžnapram naročnikom in čitateljem le izpolniti, ako izpolnjujejo in oni svojo dolžnapram listu. „Štajerca“ je ljudski list in nobenih skladov, iz katerih bi mogel tisti in druge stroške plačevati. Zato moramo držati na svoje naročnike in odjemalce tega vzroka prosimo še enkrat za vplačilo naročnin. „Štajerca“ bode tudi doče nevstrašeni zagovorniki ljudskih pra

Popravek

Gospod Franc Nerad, zidarski mojster v Celju se na kaznjivi način označuje na svojih tiskovinah kot oblastveno koncesijonirani stavbeni mojster.

Ker je gospod Franc Nerad le zidarski stavbeni mojster, naznanjajo podpisani v interesu svojih odjemalcev to namenoma izjavljeno zapeljavanje.

Tozadevno naznanilo na kompetentno oblast bode gospoda Franca Nerada pač bolj poučilo; zato prosijo podpisani, ako gospod Nerad svoje postopanje nadaljeval, vpošiljatev dotičnih posameznosti.

Z velespoštovanjem

Koncesijonirani stavbeni mojstri
v Celju.

Žitni ročni mlin

Moj originalni žitni ročni mlin je izborni primeren za grobo šrotanje in fino mlečje vsake vrste žita, je ednostavne ali trajne izpeljave, plošče za mletje se dajo izmenjati, je iz utrjenega materiala in celo pri najmočnejši rabi skoraj nepokvarljiv. Neobhodno potreben za vsako hišo. Model 4 z ročno kurblo za mali obrat, teža 7 kg K 100. Model 5 z ročnim kolosom za večji obrat teže 12 kg K 120.—. Razpošiljatev iz Dunaja proti vpošiljatu svote po generalnem zastopu 107

Max Böhm, Wien, IV., Margaretenstr. 27.

Mineralno

Presenetljivo čistilno, popolnoma neškodljivo, brez vsake konkurence.

Štev. 1 za perilo prati. Poskusni zavoj (24 kosov) K 9-90 franko.

Mineralno toaletna milo

Znamka „Pst“ v različnih barvah, dobro dišeče, z izborno čistilno silo. Poskusni koli (24 komadov) K 14-60 franko. Le proti vpošiljavi svote. Povzete 1 K več.

Ezra Kajon, Wien, 2. Bez., Taborstraße Nr. 50.

Generalni zastop leitmeriške fabr. min. mil. 105

Lepi, mladi

žrebec

enoleten, rujav, se takoj proda pri
Karl Kasper, Ptuj. 138

Krepki učenec

se pri hrani in stanovanju sprejme pri F. Westermayer, izkušeni podkovski in vozni kovač v Celju, Spitalgasse 21. 124

Priden, zanesljiv viničar

ki se razume pri vinogradih, z nekaterimi delavskimi močmi, dobi dosti njiv in vrta za pridelovanje svojega živeža, tudi eno kravo za svojo rabo in vsako delo plačano, se takoj ali pozneje pod dobrimi pogoji sprejme.

Ponudbe na g. Georg Orovics, pošta Makole pri Poličanah. 119

Zanesljivi vozniki

za vozove z drvmi se pri dobri oskrbi in visoki plači takoj sprejmejo. 125

Graščinsko oskrbništvo Loka pri Zidanem mostu.

Kravja dekla

in šoli odrastla deklica, ki znate tudi nemški, se sprejmeta. Dobra plača in hrana. Vprašanja na K. Strugel, graščina Rauschenberg, Št. Ilj, Egydi-Tunnel. 122

Viničarji, pozor!

Sprejme se takoj viničar ali tudi za čas vojne spretna viničarka, k večjim goricam v Trojiški fari v Haloze pod jako ugodnimi pogoji in namreč pšenica in ječmen je posejano, a zemlje za nasad krompirja in koruze je dovolj, 1 do 2 dojni kravi, drva za stonj in K 2-50 dnevne plače. Imeti mora najmanj 2 do 3 delavske moči in enega pastirja.

Vpraša se lahko pismeno ali ustmeno pri lastniku Jakob Belina, pošta Podlehnik, Štajersko. 121

Ženitev.

Mladenič, 28 let star, ekonom, vojaščin prost, ki prevzame posestvo v lepem trgu na Spodnjem Štajerskem v vrednosti okoli K 100.000, vsled mnogoletnega bivanja v tujini, se želi s tem potom seznaniti svrhu ženitve s prostim kmečkim dekletom lepega vedenja, zunajnosti, ter primerne starosti. Resne ponudbe, če mogoče s sliko, katera se vrne, se prosi poslati pod „Pomladanska rožica“ na upravništvo „Štajerca“, Ptuj. 118

Pozor, Avstrijci!

Vsacega nabiralca podpisov za „jugoslovansko deklaracijo“ naj se takoj naznani najbližnjemu orožniku ali pa policaju, oziroma naj se politični oblasti njegovo ime sporoči!

Kakor v življenju velika prsna slika

po vsaki vpisani fotografiji se dobi za K 18.— po povzetju. Naročila prosi M. Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse 25, Parterre. 120

Omara (Hängekasten)

iz mehkega lesa na dve krili se takoj proda pri Franz Princl, posestnik v Spodnji Hajdini št. 5 pri Ptuj. 110

Malo posestvo

na Spodnjem Štajerskem se želi kupiti. Naslov: Michael Jalkan, Gloggnitz, Unter-Silberbergstrasse 35, (Niederösterreich.) 109

Zamaški iz gobe

tudi nalomljeni, rabljeni, vsake velikosti, kupuje Schneeweiss & Co., Perchtoldsdorf b. Wien. 117

Vsak si lahko obleko in platno

barva sam.

Barve

za barvanje oblek in platna se dobijo v sledečih barvah: Črna, modra, rdeča, zelena, siva in rujava v zavitkih po 60 vin. — Izvršijo se tudi poštna naročila. 127

KARL LOIBNER, tvrdka „pri Zvoncu“ v Celju.

Hlapec

za trgovino z mešanin blagom, ki ima oskrbovati enega konja in ima voziti tudi vsak dan k blizu ležečemu kolodvoru po pošto, se sprejme s 1. aprilom. Dobi vso dobro hrano v hiši in tudi lepo plačo. Vprašanja na g. Adolf Orel v Šoštanju (Schönstein). 128

Gostilno

iščem v najem ali v nakup za takoj, mlad gostilničar-invalid. Pod naslovom Rudolf Duh, gostilničar, Gaberje 20 pri Celju. 129

Inzerati

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh.

Sprejemajo se:

v Ptuj pri upravi lista;

v Celju pri gosp. Fritz Ranch;

v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

„Štajercu“ posreduje nakupe in prodaje posestev, hiš, blaga, posreduje službe vsake vrste itd. Inzerati v „Štajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali obeh jezikih.

Najboljši uspeh! Inzerati

Najnižje cene! Inzerati

Ali hočete od svojega

REVMATIZMA

temeljito ozdraviti?

Tisoči že ozdravljeni!

Bolečine v udih in členkih, oteklji udov, pohabljeni roke in noge, bolenje, boleščine v raznih delih trupla, ja celo slabost oči in posledice revmatičnih ter gihtičnih bolezni. 116

Ponudim Vam naravno sredstvo za ozdravljenje!

Ne univerzalna medicina, marveč zdravilo, kakor ga daje dobra mati narava bolanemu človeštvu. Vsakdo dobi poskusno brez stroškov! Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in podučno razpravo popolnoma brez stroškov. Postali boste moj hvaležni pristaša.

Expedition der Opern Apotheke Budapest VI. Abteilung.

Mlinarji pozor!

Mühlerbeutel
pajtlje za mlinarje
se dobi pri

Slawitsch & Heller trgovina Pt

70

8 vinarjev

za eno dopisnico. Vas stane moj glavni katalog, ki se vam na zahtevo zastoj dopiše. Prva fabrika ur Hanns Konrad, c. in k. dvorni liferant Brūx 1502 (Češko). Niklaste ali jeklene anker-ure K 16, 18, 20. Armadne radij anker-ure K 18, 22, 26. Bela kovina (Gloria-srebro) dvojni mantelj, anker-remont ure K 30, 32. Masivne srebrne anker-remont ure K 40, 50, 60. Budilnice in stenske ure v veliki izbiri. 3 leta garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. 386

Lišaj

kraste, srbenje, garje in kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaže, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Mala posoda K 350, velika posoda K 600. Nadalje pršek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatla 2 K 50 h. — Dobi se oboje pri naprej-pošiljavi svote ali povzetju na naslov: Apotheke M. Klein's Paratol-Werke in Budapest VII—20., Rózsa utca 21. 472

Dobri aparati za briti in lase striči

1-a britev iz srebrnega jekla K 350, 400, 500, zaniklana K 300, 500, znamka „Perfekt“ s 6 klinjami K 160, 200, rezervne klinje 1 tucat K 600. 1-a stroji za lase striči K 1100, 1200. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj.

Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plaćilu po c. in kr. dvornem liferantu Hanns Konrad, eksportna in razpošiljalna hiša Brūx št. 1741 (Češko). 51

Za kosmato blago in divjačino

kakor lisice, dihurje, jazbece, mačke, srne, gamze, jelene, vidre, zajce itd. plačam najvišjo ceno. Prijazne ponudbe in dopise se prosi na Maks Stössl, trgovina z usnjem in kožuhastim blagom, Celovec. 567

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

V obliki polna prsa

se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušenim preparatom

HYPERIN

s patentirano vibracijo. Najnovejša zdravniško priporočena iznajdba znanosti. Vidni uspeh še v 14 dneh, nadalnja raba nepotrebna. Ta izredni preparat se vsem damam vsake starosti najtopleje priporoča. Za neškodljivost in učinkovitost se izkušene pisateljice opetovano zavzele. Polno jantvo, postavno varovan. Preseneči na najvišji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — Ako ne dopade, denar nazaj. Cena s pripravo in navodilom K 890. Po pošti za 90 vin. več. Tajna razpošiljatev brez navedbe vsebine po higiji. razpošiljalni J. Kukla, Prag, Perlg. 31. 433

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: od delavnih dni 12. ure do 3. ure popoldne (šolskega praznika od 11. do 12. ure popoldne).

12. do 1. ure zjutraj ali nedelje in praznikov od 11. do 12. ure popoldne.

1. kopel s vredno vodo, sicer ali „Blaubeck“ s kremo — 70

Izdajatelj in odgovorni urednik: Karl Linhart.

„Asanol“

ma presenetljiv uspeh pri pokončevanju žoharjev (zakon. varovan) škurkov, mravelj itd. 1 zavojček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“

je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri Josip Berdajs, Ljubljana, Zeljarska ulica 18. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov. 500 kron

500 kron

Vam plačam, ako mój iztrebnik korenin Rila-bal sam Vaša kurja oesa, bradavice in tdo kožo ne odpravi v 3 dni o brez bolečin. Cena ene posodice z garanci skrim pismom K 275, 3 posodice K 550, 6 posodic K 850. Stotero zahvalnih pism. Kemény, Kaschau (Kassa) I. poštni predal 12/614 (Ogrsko).

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci hitro in diskretno prodati, naj se obrne na Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Giselstrasse 5, telefon interurban 8275, 159 in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-šitje kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, oprme, kožuhe, preproge, vozne odeje, šofe za šofore, filc, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborna za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pism. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrtnem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 400, 2 kosa K 750, 3 kosi K 1100, 5 kosov K 1800. Razpošilja poštnino prosto, ako se denar naprej pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na bojišče le proti naprej-plaćilu po Josef Pelz, Troppau 122, Olmützerstrasse 10. Naprej-prodajalci dobijo rabat. 32

Raztrgane nogavice in zokni se zamore napraviti z novim prednjim delom zopet brez napake kakor nove (se zamorejo nositi tudi pri nizkih čevljih) 3 nogavice ali 4 zokne dajejo 1 par. Sviri se pod manjvrednimi ponarejanji. Poštna razpošiljatev po povzetju. Postavno zavarovano. I. Marburger Strumpfmechanik, Walpurga Omann, Maribor, Burggasse 15. Prevzetje za

Ptuj: brata Slawitsch, trgovina v Ptuj. Celje: Anna Staudinger, Celje, Bahnhofg. 9. Šoštanj: Josefina Simmerl, trgovina z mešanim blagom Šoštanj. 96

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnjatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, voznihih plahit itd. Važno za vojake. Naprej-prodajalci rabat. Cena kompletnega šila pri naprej-plaćilu K 470 in pri povzetju K 500. Na bojišče le pri naprej-plaćilu. P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113

Miši - podgane - stenice škurki

Izdelovanje in razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo vsak dan zahvalna pisma. Za podgane in miši K 500; za škurke K 450; tinktura za stenice K 200; uničevalce moljev K 200; prašek proti mrčesom K 150 in K 300; sem spadajoči razpraševalec K 120; tinktura proti ušem pri ljudeh K 120; mazilo za uši pri živini K 150; prašek za uši v obleki in perilu K 200; tinktura za bolhe pri vseh K 120; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 300. — Pošilja po povzetju Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 14, Petrinjska ulica 3. 114

Hiša s trgovino

20 arov vrta v sredini Trbovelj tik premogokopnih ovov. Več pove posestnica v Trbovljah, Loke 19. 100

Jabolka, jabolčiči in sadni jesih

kupi trgovina Brüder Slawitsch, P

Avtomatični lovilec za podgane

K 550, za miši K 400, v lovi brez napake do 40 kom. v eni noči, ne zapušča se postavi sam. Past za škurke „Raj“ soče škurkov in Rusov v eni noči, po Povsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po povzetju, poštnina 80 vin. Exporthaus Tintner, Neulinggasse Nr. 26/P.

CUNJE

vsake vrste, jute, od novega sukna, krojaški ki, raztrgane nogavice, trgane obleke gospodov, žensk, stare posteljske odeje, kosti, konjske repe, svinjsko dlako, kožuhe zajcev in lesic kupuje po najboljših cenah

M. Thorinek & Co., Celje

Trgovci in krošnjari dobijo posebne

Vinogradniški posesti

Nadomestni oddelek štacije za retali (Ersatz-Abteilung der Etablierungsstelle) Celju kupuje trsne reznike in plačuje kil od kraja dobave K 800. Tozade nudbe je vplosati omenjenemu odde

Nakup okroglega lesa

vsake vrste od 20 cm debel naprej, zlasti od jelke in smreke po najvišjih cenah. Ponudbe na slo

Elektro-Holzwerk Seicher Gleisdorf, Steiermark

Kadilni tobakov

nadomestek 25 paketov K 760, vojna pošta 60 vin. več. Denar je naprej vplosati. Josef Regner Dunaj, II. Ausstellungsstrasse 41. 72

Franz Schönlieb

Gewehrfabrikant und Besitzer, Ferlach, Kärnten. 91

Direktni nakupi vir za moderne lovške puške. Reparaturne prenapredbe, strokovnjakso, zlasti nove cevi z nedoseženo sigurnostjo strela in nova kopita najceneje.

Ilustrovani cenik brez stroškov.

Büchsenmacherlehre

wird sofort angenommen. Sohn Landwirts Grundbesitzer bevorzugt. — man aussele Büchsenmacher kann man bei litär k. k. W. meister werden. Anfragen richten an Schönlieb, Gefabrikant Ferlach Kärnten.

Büchsenmacherlehre

in Lu druge K tekle n poizve imeli Lepe morju S zastop veljav mir. E danes od v ozeml po tri zopet C v rok ni str so pr alma

Tisk: W. Blanks